

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์
ที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณ: กรณีศึกษาของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Education Criteria for Performance Excellence Impacting the
Budget Allocation: A Case Study of Faculty of Architecture,
Urban Design & Creative Arts Mahasarakham University

ปริยานัฐ มิรัตนไพโร¹, ณัฐวงศ์ พูนพล², และ ญาดา เขียวสืบ³

Preeyanat Mrattanaphrai¹, Nuttavong Poonpool², and Yada Khiewsuad³

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1, 3}

Faculty of Architecture, Urban Design & Creative Arts, Mahasarakham University^{1, 3}

คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม²

Mahasarakham Business School, Mahasarakham University²

E-mail: Preeyanat.m@msu.ac.th

Received July 17, 2024; Revised August 22, 2024; Accepted September 25, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) เพื่อศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์ที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ 3) นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการและการจัดสรรงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน คือ 1) แหล่งข้อมูลจากรายงานประจำปีของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ข้อมูลผลลัพธ์การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในช่วงปีการศึกษา 2562 – 2565 และ 2) ผู้บริหารระดับสูงของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 7 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์แต่ละด้าน ประกอบด้วย ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านลูกค้า

ผลลัพธ์ด้านบุคลากร 4) ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร และผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และกลยุทธ์ 2) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาดและกลยุทธ์ มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณโดยรวม ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนั้น 3) แนวทางการบริหารจัดการและการจัดสรรงบประมาณ ผู้บริหารระดับสูงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการสร้างผลลัพธ์ ผลักดันโครงการเชิงรุกพัฒนาคณะฯ ด้วยกระบวนการสื่อสารโครงการให้สอดคล้องตัวชี้วัดของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์แต่ละด้านได้ สามารถต่อยอดความรู้สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: เกณฑ์คุณภาพการศึกษา; การจัดสรรงบประมาณ; ผลกระทบเชิงนโยบาย

Abstract

The purpose of this research was to study 1) the results of performance education criteria for performance excellence of the Faculty of Architecture, Urban Design & Creative Arts Mahasarakham University; 2) the education criteria for performance excellence for budget allocation and management of the Faculty of Architecture, Urban Design & Creative Arts Mahasarakham University; and 3) present guidelines for management and budget allocation of the Faculty of Architecture, Urban Design & Creative Arts Mahasarakham University. To do so, the researcher collected data from 1) a source of information from the annual report of the faculty and information on the results of operations according to educational quality criteria for excellent operations during the academic year 2019–2022 and 2) senior executives of the Faculty of Architecture, Urban Design & Creative Arts, Mahasarakham University.

The research results showed that the following was found: 1) Education Criteria for Performance Excellence Topics: five results include student learning, customer-focused service results, the process results, customer results, workforce results, leadership and governance results, and budgetary, financial, market, and strategy. 2) The interview results are a budgetary, financial, market, and strategy analysis of the overall budget allocation of the Faculty of Architecture, Urban Design & Creative Arts, Mahasarakham University. Therefore, guidelines for management and budget allocation senior executives should be aware of and give importance to systematically creating results, and approaches to advance proactive projects to the faculty must be able to correspond to the indicators of educational quality criteria for excellent performance in each outcome area and create innovations for sustainability.

Keywords: education criteria for performance excellence; budget allocation; policy implication

บทนำ

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEx) ฉบับปี 2563 – 2566 เป็นฉบับที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ถือว่าเป็นเกณฑ์ที่เสริมพลังให้กับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยใช้เป็นแนวทางเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ปรับปรุงผลลัพธ์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงกลยุทธ์ ส่งผลต่อการเติบโตของสถาบัน รวมไปถึงเศรษฐกิจ ประเทศและเศรษฐกิจโลก โดยเกณฑ์ EdPEx นั้นมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) ทำให้สถาบันทราบได้ว่าการดำเนินการใดดีอย่างที่พึงจะเป็นหรือไม่ 2) สถาบันทราบได้อย่างไร ใช้อะไรเป็นตัวชี้วัด และ 3) สถาบันควรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรเพื่อการดำเนินการที่ดียิ่งขึ้นและอย่างไร ซึ่งเกณฑ์ประกอบด้วย 7 หมวดที่สำคัญ ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) กลยุทธ์ 3) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นผู้เรียน 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้เพื่อการตัดสินใจ 5) บุคลากร 6) ระบบปฏิบัติการ และ 7) ผลลัพธ์ โดยแบบจำลองของเกณฑ์ EdPEx นั้นทราบถึงขีดความสามารถของตนเองนั้นมีเกณฑ์ EdPEx คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้ใช้เกณฑ์ EdPEx ในปีการศึกษา 2562 และมีการประเมินผลลัพธ์ของคณะและสถาบันในปีการศึกษา 2564 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาแนวทาง วิธีการและการวางแผนกลยุทธ์ให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นเลิศได้รับการยอมรับในระดับสถาบัน และเข้าสู่ EdPEx 200 – 300

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดที่ 7 ด้านผลลัพธ์ เพื่อเป็นประโยชน์แก่คณะ และสถาบันภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เนื่องจากหมวดผลลัพธ์ที่บอกถึงทุกกระบวนการ หมวด 1 – 6 นั้น เกิดผลลัพธ์หรือไม่ ซึ่งหมวดที่ 7 ด้าน ผลลัพธ์ โดยนัยของเกณฑ์ EdPEx ได้กล่าวถึงผลการดำเนินการและผลการปรับปรุงในทุก ๆ ด้าน ที่สำคัญของสถาบัน ได้แก่ 1) ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านกระบวนการ 2) ผลลัพธ์ด้านลูกค้า 3) ผลลัพธ์ด้านบุคลากร 4) ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร และ 5) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และกลยุทธ์ การพิจารณาผลลัพธ์อย่างเป็นระบบโดยมองภาพรวม โดยผลลัพธ์สามารถเชื่อมโยงกับหมวดกระบวนการต่าง ๆ 1-6 กันอย่างชัดเจน ข้อมูลของผลลัพธ์ต้องแสดงถึงสถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้ม การเปรียบเทียบ แสดงสารสนเทศที่สำคัญใช้สำหรับการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงานของสถาบัน (Baldrige Excellence Framework, 2024) ผลลัพธ์ที่รายงานเปรียบเสมือนผลลัพธ์ในกระบวนการทำงานด้านนวัตกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรภายในสถาบันดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้นจากนวัตกรรม การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการดำเนินงาน รวมถึงการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการของสถาบัน หรือการปฏิบัติงานของบุคลากร

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ หนึ่งในคณะภายใต้มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ประจำปีการศึกษา 2565 และ ปีการศึกษา 2566 ที่ผ่านมา ซึ่งคณะ ได้มีการดำเนินการตามนโยบายการประเมิน EdPEX มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้นำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการดำเนินงานของคณะ โดยมีเป้าหมายหลักในการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน ปรับปรุงผลลัพธ์ และสร้างมาตรฐานความเป็นเลิศทางการศึกษา สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ คือ “คณะชั้นนำด้านการออกแบบและสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมระดับประเทศ” เกณฑ์ EdPEX จึงมีบทบาทที่สำคัญในการช่วยปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของสถาบันการศึกษาให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น ตามข้อกำหนดเกณฑ์ EdPEX ทั้ง 7 หมวด ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณประจำปีของแต่ละคณะฯ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการจัดสรรงบประมาณในอนาคตจะมีการปรับเปลี่ยนตามภาระงานที่จำเป็นตามเกณฑ์ของ การนำเกณฑ์ EdPEX พัฒนาการดำเนินงานในหลายด้าน เช่น การบริหารจัดการ การเรียนการสอน และการวิจัย โดยการดำเนินงานดังกล่าวมีผลลัพธ์ที่ดีในด้านต่าง ๆ เช่น การเพิ่มความพึงพอใจของนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทความวิจัยนี้นำเสนอผลลัพธ์ของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ที่มีต่อการบริหารและจัดสรรงบประมาณ โดยเป็นการศึกษาความสำคัญเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการและการจัดสรรงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์ ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์ที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการและการจัดสรรงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การทบทวนวรรณกรรม

ความสำคัญเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) เป็นการนำประเด็นปัญหาด้านการพัฒนาสถาบันและการบริหารจัดการในปัจจุบัน ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่พิสูจน์ว่าพร้อมเผชิญความท้าทาย สามารถใช้จุดแข็งของการบริหารจัดการสถาบันให้ทุกส่วนเป็นหนึ่งเดียวเพื่อบรรลุพันธกิจเกิดผลสำเร็จต่อเนื่องและไปสู่ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศด้วยหลักการและเหตุผลว่า สถาบันสามารถใช้ประเมินตนเอง หากสามารถระบุได้ว่ามีประเด็นใดที่ไม่มีสารสนเทศ มีน้อย หรือมีประเด็นที่ขัดแย้งกัน ก็ให้นำประเด็นเหล่านั้นมาวางแผนให้เกิดการปฏิบัติ โครงร่างขององค์กรสามารถทำให้เข้าใจบริบทของสถาบัน วิธีที่ใช้ปฏิบัติการ และทำให้สถาบันสามารถระบุลักษณะเฉพาะของตนได้ เพื่อตอบคำถามของเกณฑ์ในหมวด 1 – 7 การตอบคำถามทั้งหมดในเกณฑ์ดังกล่าวให้สัมพันธ์กับบริบทของสถาบันที่อธิบายไว้ในเกณฑ์ EdPEX โดยทุกหมวดสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ และเกณฑ์ EdPEX ช่วยให้สถาบันสามารถระบุสารสนเทศสำคัญที่อาจขาดหายไป และช่วยให้สถาบันมุ่งเน้นไปที่การดำเนินการที่สำคัญตามข้อกำหนดและผลลัพธ์ที่สำคัญเกณฑ์ EdPEX เป็นเครื่องมืออันทรงคุณค่าที่ช่วยให้บุคลากรใหม่และบุคลากรที่มีประสบการณ์สามารถเข้าใจสถาบันได้อย่างรอบด้าน เพื่อวัตถุประสงค์ในการสะท้อนถึงมาตรฐานระดับชาติเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ช่วยให้สถาบันตอบสนองต่อความท้าทายด้านการนำองค์กรและการบริหารจัดการ ทำให้สถาบันได้เรียนรู้ทุกแง่มุมของวิธีสร้างระบบจัดการผลการดำเนินการแบบบูรณาการ การใช้เกณฑ์ EdPEX เพื่อรายงานระดับ แนวโน้มและการเปรียบเทียบผลลัพธ์และแสดงให้เห็นว่าการบูรณาการ โดยใช้มาตรวัดที่มีความหมายและนำผลลัพธ์เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ แสดงทิศทางของผลลัพธ์ อัตราการเปลี่ยนแปลงในเรื่องที่สำคัญ และการนำผลลัพธ์ของคณะ สถาบันมาเทียบกับผลลัพธ์ของคณะที่มีบริบทคล้ายกัน แต่สถาบันอื่นหรือค่าเทียบเคียงเพื่อให้คณะทราบถึงจุดยืนของตน และรู้ว่าข้อมูลของตนได้เลือกมาเพื่อเทียบเคียงนั้นมีความเหมาะสม (Baldrige Excellence Framework, 2024)

แนวทางของเกณฑ์ EdPEX นี้จะช่วยให้สถาบัน สามารถตอบสนองต่อคำถามของแต่ละหัวข้อในเกณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ให้ดูระบบการให้คะแนนรวมทั้งแนวทางการให้คะแนน ซึ่งอธิบายวิธีการตรวจประเมินผลการวิเคราะห์ตนเอง และการบรรลุผลการดำเนินการของสถาบันของการดำเนินการตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยเป้าหมายที่คณะอยากได้และที่จะได้จากการนำเกณฑ์ EdPEX มาประยุกต์ใช้ คือ เรียนรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ เกิดความเข้าใจกับเนื้อหา และมองเห็นภาพกว้างของการบริหารจัดการ แสดงให้เห็นว่ามีแนวทางที่เป็นระบบ ระบบจะสามารถนำไปทำซ้ำได้ และใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าการถ่ายทอดเพื่อนำไปปฏิบัติ ผู้นำระดับสูงมีการถ่ายทอดข้อมูลต่าง ๆ สื่อสารกับบุคลากรทุกภาคส่วนในคณะ มีแนวทางใหม่ ๆ ที่จะใช้เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการและการดำเนินการ พร้อมทั้งแสดง

หลักฐานให้เห็นว่ามีการเรียนรู้และแสดงให้เห็นว่ามีการบูรณาการ มีความสอดคล้องและความกลมกลืนของกระบวนการ แผนงาน ตัวชี้วัด กิจกรรม และผลลัพธ์ ซึ่งส่งผลอย่างยิ่งต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของคณะ การแสดงให้ถึงความสอดคล้องในหัวข้อกระบวนการ และตัววัดที่สัมพันธ์กันในหัวข้อผลลัพธ์จะช่วยให้คณะมีผลการดำเนินการที่ดีขึ้น

ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ

งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จซึ่งแสดงออกมาในรูปตัวเงิน แสดงโดยการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่งแผนนี้จะรวมถึงการคาดการณ์การให้บริการ กิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินการให้บรรลุตามแผนโดยการจัดเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ โดยงบประมาณ คือ การแสดงถึงรูปแบบของการใช้เงินที่สามารถเปรียบเทียบผลของการใช้จำนวนเงินระหว่างอดีตกับแผนการใช้เงินในปัจจุบัน และวางแผนการใช้งบประมาณในอนาคต สามารถประมาณเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นควบคู่ไปกับรายรับที่คาดว่าจะได้รับจากกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงเวลานั้น ๆ อันนำมาซึ่งการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การจัดทำและเสนอของบประมาณ เพื่อการจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล การบริหารการเงิน และบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ (Injun, 2019) ที่มีในปัจจุบันและคาดการณ์ในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศที่สอดคล้องกับการจัดสรรงบประมาณ

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา ระบุว่า ระบบการในการดำเนินงานที่บูรณาการการทำงานที่เป็นเลิศ โดยกำหนดให้มีผลการประเมิน ระหว่าง 200–300 คะแนน ที่ส่งเสริมต่อการเข้าสู่เกณฑ์การประกัน EdPEX 200–300 ซึ่งงานวิจัยนี้จำเป็นต้องศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์ และศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์ที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อสร้างความสามารถในการอธิบายและนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการและการจัดสรรงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อไป (Mahasarakham University Announcement, 2021)

ด้านการพัฒนาสถาบันและการบริหารจัดการในปัจจุบันซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่พิสูจน์ว่าพร้อมเผชิญความท้าทาย สามารถใช้จุดแข็งของการบริหารจัดการสถาบันให้ทุกส่วนเป็นหนึ่งเดียวเพื่อบรรลุพันธกิจเกิดผลสำเร็จต่อเนื่องและไปสู่ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ ด้วยหลักการและเหตุผลว่า สถาบันสามารถใช้ประเมินตนเองในเบื้องต้น หากสามารถระบุได้ว่ามีประเด็นใดที่ไม่มีสารสนเทศ มีน้อย หรือมี

ประเด็นที่ขัดแย้งกัน ก็ให้นำประเด็นเหล่านั้นมาวางแผนให้เกิดการปฏิบัติ โครงร่างขององค์กรสามารถทำให้เข้าใจบริบทของสถาบัน วิธีที่ใช้ปฏิบัติการ และทำให้สถาบันสามารถระบุลักษณะเฉพาะของตนได้ เพื่อตอบคำถามของเกณฑ์ในหมวด 1 – 7 สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่มีการนำเกณฑ์ EdPEX มาประยุกต์ใช้และเกิดผลกระทบทั้งต่อระบบการบริหารจัดการสถาบัน รวมไปถึงการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหาของผลกระทบดังกล่าว ดำเนินการโครงการก้าวหน้าสู่ความเป็นเลิศ กล่าวถึง การเรียนรู้เครื่องมือใหม่ๆ และนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและการทำงาน โดยเฉพาะผู้บริหาร การบริหารงานในรูปแบบเดิม ๆ ไม่หลุดออกจากกรอบจะทำให้ไปไม่ถึงเป้าหมายที่วางไว้ การบริหารหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ต้องมอง result ที่เป็นเชิงกลยุทธ์ มีจุดแข็ง มองเห็นจุดอ่อน ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย สถานะทางการเงิน หรือ จำนวนนิสิต ผู้เรียน การมีเป้าหมายชัดเจน จะนำไปสู่การใช้ระบบในการดำเนินงานและผู้บริหารของสถาบันให้การสนับสนุนในการดำเนินการ และการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องของงบประมาณการเงิน ยุทธศาสตร์ จะทำให้คณะความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Cheasakul, 2019) ซึ่งแนวทางของสถาบันในทุกหมวด ตั้งแต่หมวดการนำองค์กร ไปจนถึง ผลลัพธ์การดำเนินการ มีความเชื่อมโยงกันในทุกองค์ประกอบของส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกันในการรอบแนวคิดของ EdPEX ซึ่งประกอบขึ้นเป็นแบบจำลองเกณฑ์ความเป็นเลิศด้านผลการปฏิบัติงาน ด้านการศึกษา และด้านของผลลัพธ์ และการพัฒนาเครื่องมือตามเกณฑ์ความเป็นเลิศ มีการนำเสนอมุมมองเชิงลึกและองค์รวมใหม่สำหรับการตรวจสอบความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงในรูปแบบเกณฑ์ความเป็นเลิศด้านผลการปฏิบัติงาน (Abdulla Badri et al., 2006) และในมิติทั้ง 7 ของเครื่องมือที่นำไปสู่ความเป็นเลิศที่ประกอบด้วย เช่น วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน พันธกิจ และเป้าหมายสู่ความเป็นเลิศ ความเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศ ความผูกพันของพนักงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การประชุมและความคาดหวังของนักเรียนและเจ้าหน้าที่ การปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องผ่านนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมเพื่อการปรับปรุงที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Wiśniewska & Grudowski, 2024) เกณฑ์ EdPEX เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานตามนโยบายขององค์กรนั้น การจัดทำงบประมาณประจำปี เป็นการจัดสรรงบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อวางกลยุทธ์ เป้าหมาย รายได้และควบคุมค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และพันธกิจ ในด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย และมีคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา (Nueangchompoo et al., 2021) ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ทั้งการบริหารจัดการและงบประมาณ วัฒนธรรมองค์กร และภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามเกณฑ์การประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) (Kesaporn & Lincharoen, 2022) ทั้งด้านผู้บริหารและนโยบาย

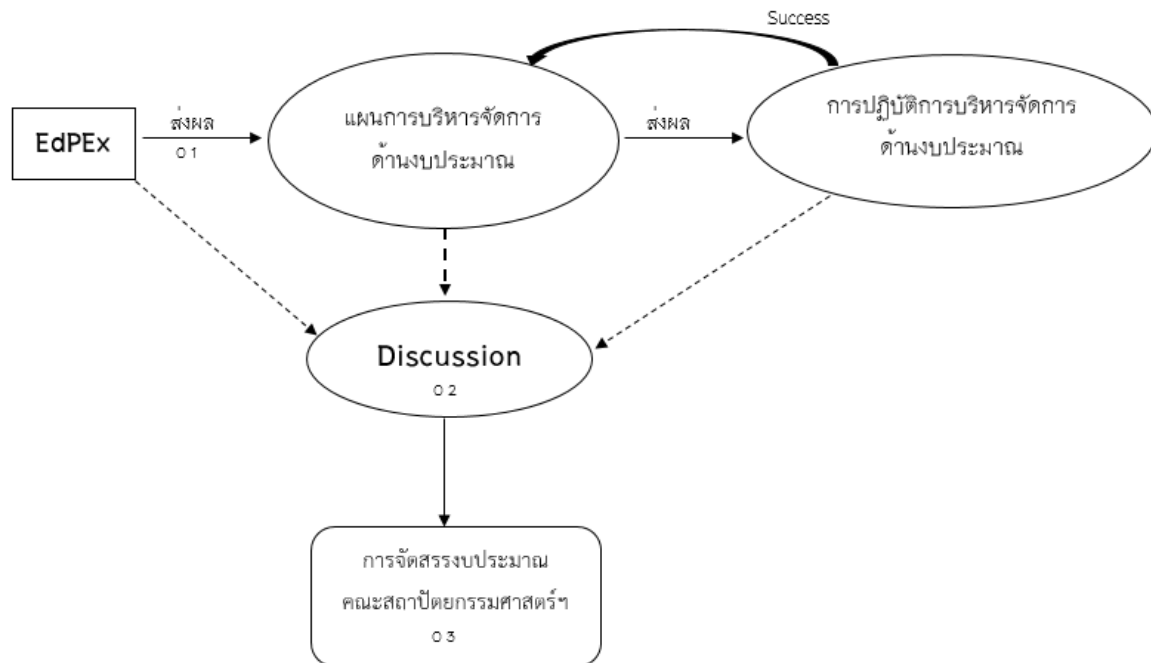
ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร รวมถึงสิ่งสนับสนุนและการมีประสบการณ์ในการทำงาน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศจากประเด็นที่สอดคล้องกับงบประมาณ เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดสรรงบประมาณของคณะฯ ได้อย่างรอบคอบสามารถจัดสรรงบประมาณในหมวดงบประมาณ และเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารเข้าใจสถานการณ์และเป้าหมายการใช้งบประมาณ มีความละเอียด สามารถจัดสรรงบประมาณได้ตามความจำเป็น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสอดคล้องกับการพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นสถานที่พัฒนาองค์ความรู้และทรัพยากรมนุษย์อย่างแท้จริง งานวิจัยของ Kesaporn and Lincharoen (2022) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) พบว่า การบริหารจัดการงบประมาณเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุของการบรรลุความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ T.Charoen et al. (2017) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย คือ ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร และด้านลักษณะทรัพยากร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการที่เป็นเลิศด้านผลลัพธ์ที่มีต่อการจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ ในมิติของการสื่อสารระดับคณะฯ โดยประยุกต์เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศร่วมกับแผนการบริหารจัดการด้านงบประมาณ เพื่อนำไปสู่นโยบายของผู้บริหารระดับสูง ในการปฏิบัติการบริหารจัดการด้านงบประมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบเชิงนโยบาย เพื่อสะท้อนและวางแผนการจัดสรรงบประมาณภายในของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้เป็นไปตามนโยบายและมีประสิทธิภาพจากผลการประเมินการดำเนินงานเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศร่วมกับแผนการบริหารจัดการด้านงบประมาณ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการ และข้อมูลแหล่งข้อมูลจากรายงานประจำปีของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และข้อมูลผลลัพธ์การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในช่วงปีการศึกษา 2562 – 2565

2. ประชากร ประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี และผู้ช่วยคณบดี จำนวน 7 คน โดยใช้จำนวนทั้งสิ้นเป็นจำนวนประชากร

3. เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ การสำรวจจากฐานข้อมูลผลลัพธ์การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในช่วงปีการศึกษา 2562 – 2565 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อและขั้นตอนในการการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า เป็นรายชื่อ และคำถามลักษณะปลายเปิดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริหารสามารถให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อเพิ่มประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัย ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ส่วน คือ 1) แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) แหล่งข้อมูลจากรายงานประจำปีของคณะฯ และข้อมูลผลลัพธ์การดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในช่วงปีการศึกษา 2562 – 2565 ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ 3) แบบการสัมภาษณ์เชิงลึกด้านงบประมาณผู้บริหารระดับสูงของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้มีกลุ่มเป้าหมาย และชุดข้อมูล อย่างละ 1 กลุ่ม และได้นำผลของข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาตามกระบวนการของเนื้อหา และแผนการดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ด้านผลลัพธ์ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีดังนี้

1.1 ผู้นำระดับสูงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลและความเข้าใจเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ผู้นำระดับสูงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยในระดับมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ท่านเชื่อว่าเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศจะส่งเสริมให้คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต ($\bar{X} = 4.00$) ท่านทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์ด้านบุคลากร อยู่ในระดับใด ($\bar{X} = 3.57$) ท่านทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านกระบวนการ อยู่ในระดับใด ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลและความเข้าใจเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

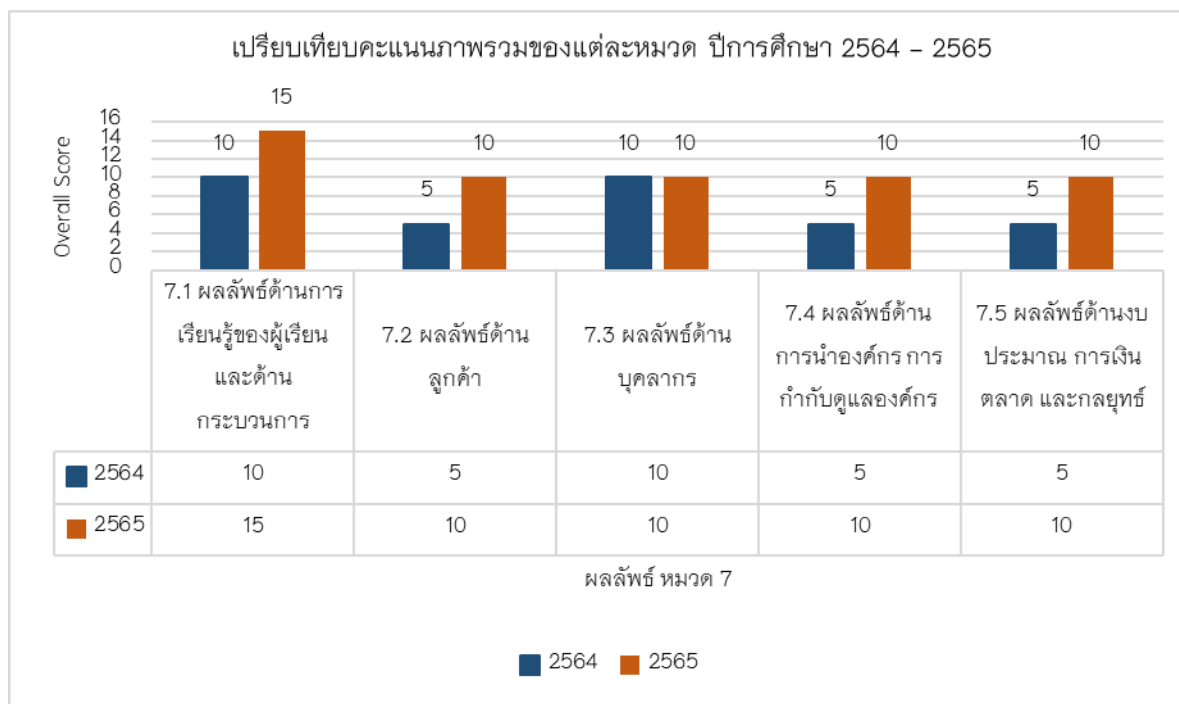
n = 7

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ทานทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศอยู่ในระดับใด	3.29	1.11	ปานกลาง
2. ทานรู้วิธีการใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศอยู่ในระดับใด	3.29	1.11	ปานกลาง
3. ทานทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์อยู่ในระดับใด	3.14	1.06	ปานกลาง
4. ทานทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านกระบวนการอยู่ในระดับใด	3.43	1.13	ปานกลาง
5. ทานทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์ด้านลูกค้าอยู่ในระดับใด	3.14	1.06	ปานกลาง
6. ทานทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์ด้านบุคลากรอยู่ในระดับใด	3.57	1.39	มาก
7. ทานทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กรอยู่ในระดับใด	3.28	1.25	ปานกลาง
8. ทานทราบและเข้าใจในเนื้อหาของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศในหมวดผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และกลยุทธ์อยู่ในระดับใด	3.14	1.21	ปานกลาง
9. ทานเชื่อว่าเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศจะส่งเสริมให้คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต	4.00	1.00	มาก
รวม	3.36	1.14	ปานกลาง

1.2 ผลลัพธ์การดำเนินการที่เป็นเลิศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศตลอดปีการศึกษา 2562 – 2565 ตามเกณฑ์การสำรวจจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาตนเอง หมวด 7 ผลลัพธ์ด้านที่สำคัญ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ผู้เรียน ด้านการตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ ด้านลูกค้า ด้านบุคลากร ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และด้านกลยุทธ์ พบว่า ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านบริการที่ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ร้อยละความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ร้อยละผลงานวิจัยของนิสิตป.โท สัดส่วนเงินสนับสนุนการทำวิจัยจากหน่วยงานภายนอกต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด จำนวนโครงการบริการวิชาการที่ก่อให้เกิดรายได้ และจำนวนเงินที่ได้รับจากการบริการวิชาการภายนอก (หลักสูตรระยะสั้น) จำนวนนวัตกรรมที่เกิดจากคนในองค์กร ระดับความสำเร็จในการดำเนินการด้านความปลอดภัยของอาคาร และจำนวนหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่มีความร่วมมือกับคณะ ตามลำดับ ผลลัพธ์ด้านลูกค้า มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ระดับความพึงพอใจในภาพรวมของผู้เรียน ระดับความพึงพอใจของลูกค้ากลุ่มอื่น ระดับความผูกพัน

ของผู้เรียน ระดับความผูกพันของลูกค้าย่อยอื่น ตามลำดับ ผลลัพธ์ด้านบุคลากร มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ระดับความพึงพอใจของบุคลากรต่อภาพแวดล้อมในการทำงาน ร้อยละของผู้บริหารรับการอบรมและพัฒนา ร้อยละของบุคลากรสายวิชาการที่ได้รับการพัฒนาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และร้อยละของบุคลากรสายสนับสนุนที่ได้รับการพัฒนาปีละ 1 ครั้ง ตามลำดับ ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กร มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ระดับความผูกพันของชุมชนและสังคมที่สัมพันธ์กับพันธกิจด้านการวิจัย และผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และกลยุทธ์ ตัวชี้วัดที่มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ร้อยละของเงินรายได้ทั้งหมดที่เพิ่มขึ้น จำนวนเงินสะสมของงบประมาณเงินรายได้ จำนวนนิสิตระดับ ป.ตรี ที่สมัครเข้าศึกษาต่อ และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนกลุ่มลูกค้าที่เข้าถึงสื่อประชาสัมพันธ์ของคณะ ตามลำดับ

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลของการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินการที่เป็นเลิศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (feedback report) ประกอบด้วย เกณฑ์ที่ใช้ในหมวดผลลัพธ์ ประเด็นของการแสดงผลลัพธ์ คะแนนของแต่ละหมวด (Overall Score) ผลของการรายงานจากคณะกรรมการ ปีการศึกษา 2564 – 2565 พบว่า ปีการศึกษาที่มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศตั้งแต่ ปีการศึกษา 2562 เป็นต้นมา มีการตรวจผลการรายงานตนเองของคณะฯ ในปีการศึกษา 2564 และ ปีการศึกษา 2565 และการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินการที่เป็นเลิศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (feedback report) ในปีการศึกษา 2564 และ ปีการศึกษา 2565 พบว่า ผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ มีการพัฒนาขึ้นเมื่อเปรียบเทียบข้อมูล ภาพที่ 2 ผลลัพธ์โดยรวม มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น โดยเรียงลำดับแต่ละด้านที่มีการพัฒนาขึ้นจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านบริการที่ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านลูกค้า และผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กร ตามลำดับ



ภาพที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนภาพรวมของแต่ละหมวด ปีการศึกษา 2564 – 2565

2. ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ด้านผลลัพธ์ มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการงบประมาณ ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารระดับสูงคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ ที่มีการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ และเป็นประธานแผนงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณโดยรวมของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ โดยมีความคิดเห็นมีงบประมาณในการบริหารจัดการที่เพียงพอต่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ไม่แตกต่าง โดยงบประมาณโครงการเงินรายได้ ระหว่างปีการศึกษา 2565 ที่ได้รับจัดสรรมากที่สุด แยกตามผลผลิตของผลลัพธ์ แสดงให้เห็นถึง ผลลัพธ์ด้านลูกค้า ได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุด จำนวน 358,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.25 รองลงมาเป็นผลลัพธ์ด้านบุคลากร จำนวน 284,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.55 ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กร จำนวน 232,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.14 ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ จำนวน 87,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.06 ตามลำดับ และที่ไม่มีการจัดสรรงบประมาณ คือ ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และกลยุทธ์ โดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมคณะ

3. ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการและการจัดสรรงบประมาณของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำระดับสูงเสนอแนะประเด็นเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศส่งผลต่อการจัดสรร

งบประมาณของแผนงาน ในประเด็น การวางเป้าหมาย/โครงการ/กิจกรรมตามเกณฑ์ EdPEx ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะฯ และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการที่มีปริมาณที่ยังน้อย จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30 และการผลักดันนโยบายในการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ การดำเนินการตามเกณฑ์ EdPEx เป็นไปตามปีการศึกษา แต่งบประมาณจัดสรรตามปีงบประมาณ เกณฑ์ EdPEx เป็นตัวผลักดันให้องค์กร ตามแผนเพื่อบรรลุผล/เป้า ในการสร้างชื่อเสียง และเกณฑ์สร้างแรงจูงใจให้แผนงาน ฯ จัดทำแผนการดำเนินการ เพื่อไปสู่ความเป็นเลิศในมิติต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 10 ซึ่งในมิติของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเด็นเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณของแผนงานตามปีการศึกษา จะมุ่งเน้นไปที่การวางเป้าหมาย/โครงการ/กิจกรรมตามเกณฑ์ EdPEx และ KPI เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะฯ มุ่งเน้นโครงการที่ตอบสนองนโยบาย โครงการเชิงรุกรองรับการเปลี่ยนแปลงประเทศ การวางแผนกลยุทธ์ในการสนับสนุนเป้าหมายโครงการ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ มีผู้รับผิดชอบหลัก รับผิดชอบร่วมในการดำเนินโครงการเชิงยุทธศาสตร์ สร้างการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจองค์กรอย่างถ่องแท้ สร้างเครื่องมือกระบวนการดำเนินงาน มีระบบกลไกการปฏิบัติงาน ติดตามผลลัพธ์ วิเคราะห์สาเหตุ และหาแนวทางปรับปรุงปรับกระบวนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของคณะฯ เพื่อความสำเร็จที่ยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลลัพธ์ของการดำเนินงานด้วยเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ แสดงผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศตลอดปีการศึกษา 2562 – 2565 ตามเกณฑ์การสำรวจจุดแข็งและโอกาสในการพัฒนาตนเอง หมวด 7 ผลลัพธ์ด้านที่สำคัญ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ผู้เรียน ด้านการตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ ด้านลูกค้า ด้านบุคลากร ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาด และด้านกลยุทธ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของผลลัพธ์ พบว่า ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านบริการที่ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ มีสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจาก สถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นกลุ่มลูกค้า ส่งเสริมสนับสนุนด้านการเรียนการสอนเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของคณะฯ จึงหากลยุทธ์วิธีการในการมุ่งเน้นและร่วมผลิตกับบัณฑิตสู่ตลาด และสังคมโลก บูรณาการและสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ในกิจกรรมต่าง ๆ สร้างความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thompson and Blazey (2017) พบว่า โมเดลการจัดการแบบบูรณาการเพื่อเป็นแนวทางให้กับองค์กร การบูรณาการ ซึ่งรวมถึงลูกค้าที่มีส่วนร่วมที่นำไปสู่ผลลัพธ์และมูลค่าที่ต้องการ สอดคล้องกับ Office of the Permanent Secretary (2023)

พบว่า ความผูกพันกับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นเพื่อความสำเร็จด้านตลาดอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งวิธีการที่สถาบันรับฟังเสียงของลูกค้า ตอบสนองและทำให้เห็นความคาดหวังของผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นในระยะยาว มีวิธีการรับฟังกลุ่มของลูกค้าที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลาของการสานสัมพันธ์ ใช้สารสนเทศที่มีเกี่ยวกับผู้เรียน ลูกค้ากลุ่มอื่น และส่วนตลาด รวมถึงหลักสูตรและบริการ เพื่อกำหนดกลุ่มผู้เรียนปัจจุบัน คาดการณ์เกี่ยวกับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่น รวมทั้งส่วนตลาดในอนาคต การจัดการศึกษา วิจัยและบริการวิชาการค้นหาความจำเป็นและความต้องการ กำหนดและปรับการจัดการเพื่อให้ตอบสนองความต้องการและทำให้เห็นความคาดหวังของแต่ละกลุ่ม ดึงดูดผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มใหม่ ๆ เจาะตลาดใหม่ สร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนและลูกค้ากลุ่มอื่นและประเมินความพึงพอใจและความผูกพัน และการใช้ข้อมูลเสียงของลูกค้าและตลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Núñez Chicharro et al. (2023) พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความสำคัญอย่างมากในการสร้างรายได้ ทั้งรายได้จากเงินทุน จากนักศึกษาและบุคลากร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพด้านความยั่งยืน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจุดยืนเชิงกลยุทธ์ โครงสร้างภายใน และทรัพยากรที่สามารถสร้างรายได้และเพิ่มประสิทธิภาพด้านความยั่งยืน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wiśniewska and Grudowski (2024) พบว่า วัฒนธรรมแห่งความเป็นเลิศ คือ มิติ 7 หมวดที่ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน 3) ความเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศ 4) ความผูกพันของพนักงาน 5) การจัดการทรัพยากรมนุษย์ 6) การประชุม และ 7) ความคาดหวังของนักเรียนและบุคลากร การปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องผ่านนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมเพื่อการปรับปรุง

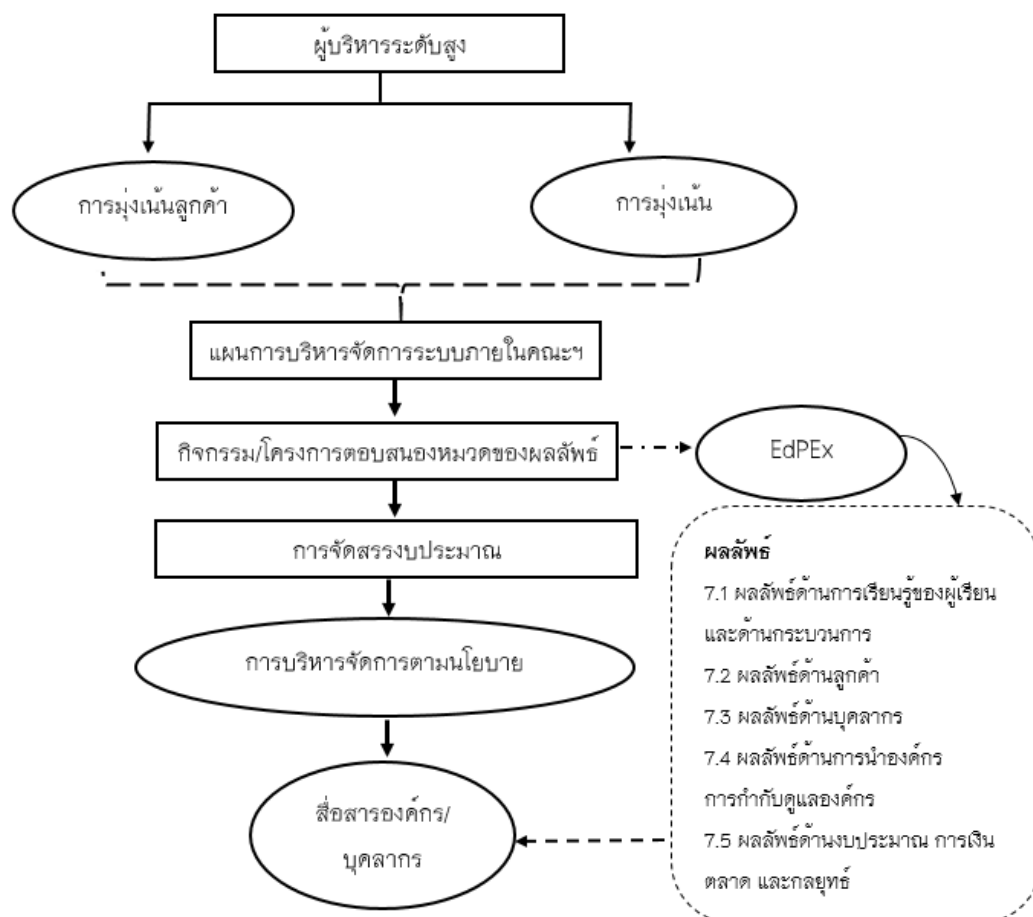
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการรายงานตนเองของคณะ ในปีการศึกษา 2564 และ ปีการศึกษา 2565 และการประเมินผลลัพธ์ของการดำเนินการที่เป็นเลิศคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (feedback report) ในปีการศึกษา 2564 และ ปีการศึกษา 2565 มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ มีการพัฒนาขึ้นเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลผลลัพธ์โดยรวม มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น ในด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านบริการที่ตอบสนองต่อลูกค้ากลุ่มอื่นและด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านลูกค้า และผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กร เนื่องจากทุกหมวดของการดำเนินงานจำเป็นต้องมี ระบบกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อนและสามารถนำระบบการทำงานนั้นกลับมาทำซ้ำได้ อีก ดังนั้นการพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ EdPEX นั้นต้องดำเนินการ อย่างมีระบบในการปฏิบัติ รวมไปถึงวิธีการในการออกแบบ จัดการ ปรับปรุงและสร้างนวัตกรรมในการจัดการศึกษา วิจัย และบริการวิชาการ และกระบวนการทำงานให้เกิดผลลัพธ์และแสดงให้คณะกรรมการเห็นถึงผลลัพธ์นั้นอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rangsunogoon (2022) พบว่า เกณฑ์สู่ความเป็นเลิศ คือ มุมมองของระบบสนับสนุนการแนวทางเพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ที่มีความหมายระหว่างมิติและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการดำเนินงานขององค์กร การมุ่งเน้นมุมมองของระบบที่

แข็งแกร่งถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับประสิทธิภาพขององค์กรในระดับสูง ซึ่งทั้ง 7 หมวดมีความเชื่อมโยงกันอย่างมีนัยสำคัญ การนำเกณฑ์ EdPEX นี้เพื่อการประเมินคุณภาพ ชี้วัดความสามารถของคณะ หน่วยงานและองค์กร ทั้งองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ทุกประเภท ทุกขนาด ที่นำเกณฑ์เพื่อการ ดำเนินการที่เป็นเลิศ ซึ่งเป็นกรอบการประเมินคุณภาพระดับมาตรฐานโลกไปเปรียบเทียบกับระบบการ บริหารจัดการของตน จะได้รับประโยชน์ในทุกขั้นตอน แต่สถาบันควรใช้เพื่อการประเมินตนเองและช่วย ให้พัฒนาระบบการจัดการที่บูรณาการ และนำไปสู่การปรับปรุงและสร้างนวัตกรรม การพัฒนาและ การนำเอาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศไปสู่การปฏิบัติ กำกับติดตามการ ดำเนินงานตามเกณฑ์ฯ อย่างจริงจังจากผู้บริหารของคณะและการจัดทำแผนปรับปรุงองค์กรตามผล การประเมินจากเกณฑ์คุณภาพการดำเนินงานที่เป็นเลิศและมีคณะกรรมการกำกับติดตามการ ดำเนินงานตามแผนเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Heiderscheidt and Forcellini (2023) พบว่าการประเมินตนเองในสถาบันอุดมศึกษา การวิเคราะห์วรรณกรรมและโอกาสใน การวิจัยโดยศึกษา พิจารณากระบวนการ ผลลัพธ์ และประสิทธิผลของการวางแผนและการจัดการเพื่อ การตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางเชิงระบบที่เป็นไปได้สำหรับการประเมินตนเองของสถาบัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ด้านผลลัพธ์แต่ละด้าน ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้าน ลูกค้า ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กร ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาดและกลยุทธ์ มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและ นฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาต้องนำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อ การดำเนินงานที่เป็นเลิศมาใช้ในการทำงานทุกระดับ พัฒนางค์กรให้เกิดการสื่อสารที่ดี ผู้นำและ บุคลากรมีความสุขในการทำงานและต่อยอดความรู้ เกิดความภูมิใจที่ได้รับรู้ภาพรวมของมหาวิทยาลัย และร่วมเป็นกำลังสำคัญของสถาบันของตนอย่างเต็มที่ เต็มใจ ทุกจุด มีการพัฒนาตนเองทั้งผู้นำ ระดับสูงและบุคลากรของคณะ ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเข้ามาศึกษาในคณะฯ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ผู้ใช้บัณฑิต พ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน โรงเรียน และสังคม คู่ความ ร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้น ผลลัพธ์นี้ต้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดในเรื่องสภาพคล่อง ประสิทธิภาพ การใช้สินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายในการบริหารให้สอดคล้องต้นทุนการ ดำเนินการเมื่อเทียบกับงบประมาณ และมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ แสดงผลลัพธ์ที่ชัดเจนอย่าง เป็นระบบ สามารถถ่ายทอดเอกลักษณ์ความเป็นตัวตนของคณะฯ ผ่านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะสามารถทำ ให้คณะฯ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษานั้นพัฒนาได้อย่างก้าวกระโดดและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nakarinsakorn et al. (2023) พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากรและปัจจัยด้านการบริหารมี อิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จของการดำเนินงานที่เป็นเลิศ และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมมีอิทธิพล ทางอ้อมต่อความสำเร็จโดยผ่านปัจจัยด้านการบริหารสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kesaporn and Lincharoen (2022). พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพ

การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEx) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านวัฒนธรรมองค์กร รองลงมาคือการบริหารจัดการและงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Núñez Chicharro et al. (2023) พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความสำคัญอย่างมากในการสร้างรายได้ ทั้งรายได้จากเงินทุน จากนักศึกษาและบุคลากร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพด้านความยั่งยืน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ จุดยืนเชิงกลยุทธ์ โครงสร้างภายใน และทรัพยากรที่สามารถสร้างรายได้และเพิ่มประสิทธิภาพด้านความยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rochmatullah et al. (2023) พบว่า การใช้แบบจำลองความเป็นเลิศกับผลการดำเนินงานด้านการเงิน โดยสนับสนุนประสิทธิภาพทางการเงิน รวมถึงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ความพึงพอใจของลูกค้า คุณภาพของพนักงาน และประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมขององค์กร สามารถเชื่อมโยงความสมดุลระหว่างการวัดผล แบบจำลองความเป็นเลิศของผลการดำเนินงานทางการเงินเป็นหนึ่งในผลลัพธ์ของการวัดผลการดำเนินงานที่ความสำเร็จของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน และส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานโดยรวมขององค์กร

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย



ภาพที่ 3 แสดงกระบวนการจัดสรรงบประมาณและการสื่อสาร

จากภาพที่ 3 กระบวนการจัดสรรงบประมาณและการสื่อสารโดยผู้บริหารระดับสูง วางเป้าหมาย เพื่อนำมาทบทวนและกำหนดกลยุทธ์ แผนการบริหารจัดการภายในคณะให้เป็นระบบ โครงการและกิจกรรมของแต่ละแผนงานและแต่ละหลักสูตรที่ขอจัดตั้งงบประมาณจะต้องมีการใส่ Output Outcome และ Impact ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คณะต้องการ เพื่อสะท้อนความชัดเจนและความจำเป็นในการจัดสรรงบประมาณให้แต่ละโครงการ เกิดความสอดคล้องกับนโยบายการบริหารจัดการ และเกิดการสื่อสารองค์กรแก่บุคลากรทราบถึงทิศทางการดำเนินงานของคณะและสถาบันระดับมหาวิทยาลัย

สรุป

ภาพรวมจากการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นถึงศักยภาพโดยภาพรวมของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และผู้บริหารระดับสูงสามารถประเมินขีดความสามารถของคณะฯ การวิเคราะห์ศักยภาพดังกล่าวช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงสามารถประเมินและพัฒนาคณะฯ ให้มีระบบในการดำเนินงานภายใน มุ่งเน้นการสร้างผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านลูกค้า ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กร และผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาดและกลยุทธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยั่งยืนต่อไปได้ดีขึ้น เน้นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพ ลดกระบวนการทำงานที่ซ้ำซ้อนเกิดผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้นไปต่อองค์กร และผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านงบประมาณต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงภาพรวมของการจัดสรรงบประมาณเพื่อผลลัพธ์ในแต่ละด้าน และเล็งเห็นความสำคัญของผลลัพธ์ที่จะเกิดกับโครงการ กิจกรรมของคณะฯ สามารถผลักดันโครงการเชิงรุกให้สามารถสร้างผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนและด้านกระบวนการ ผลลัพธ์ด้านลูกค้า ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแลองค์กร ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การเงิน ตลาดและกลยุทธ์ ต่อไป

2. ผู้บริหารระดับสูงสามารถวางแผนยุทธศาสตร์และแผนป้องกันความเสี่ยงของคณะฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดสรรงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ได้อย่างมีคุณภาพและสามารถผลักดันให้โครงการที่จำเป็นต้องดำเนินงานเป็นประจำให้เกิดผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ได้

3. บุคลากรทั้งภายในและภายนอกคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สามารถทราบถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงานเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของคณะฯ และสามารถศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ ทราบถึงแนวโน้มของการพัฒนาและทิศทางของคณะฯ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจจะศึกษาผลลัพธ์ของแต่ละด้านในปัจจัยของความต้องการ การจัดหมวดหมู่ของระบบการพัฒนาเพื่อนำไปสู่การดำเนินการที่เป็นเลิศ กระบวนการพัฒนา ขอบเขตของการพัฒนา การฝึกอบรมบุคลากรและผู้นำระดับสูงเพื่อการปฎิวัติความรู้สร้างสรรค์นวัตกรรม

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มสมรรถนะการดำเนินการในประเด็นด้านใหม่ ๆ ที่ทันต่อสถานการณ์ในอนาคต เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายและสอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศได้เป็นอย่างดี

References

- Abdulla Badri, M., Selim, H., Alshare, K., Grandon, E.E., Younis, H., & Abdulla, M. (2006). The baldrige education criteria for performance excellence framework: Empirical test and validation. *International Journal of Quality & Reliability Management*, 23(9), 1118–1157.
- Baldrige Excellence Framework. (2024). *2023 – 2024 Baldrige Excellence Framework (Education) Proven leadership and management practices for high performance*.
<https://drive.google.com/file/d/1Z5aGaRxKzjUxGbW3o8p0DR3tK2ABv0fu/view>
- Cheasakul, U. (2019). *Exchange of knowledge in implementing the project to progress towards excellence*. The Martin de Tours School of Management and Economics: MSME.
http://www.edpex.org/p/blog-page_10.html
- Heiderscheidt, F.G., & Forcellini, F.A. (2023). Self-assessment in higher education institutions: literature analysis and research opportunities. *SciELO Brasil*, 49.
- Injun, T. (2019). Finance and budget management administration of the Khukhot municipality, Lum Luk Ka district Pathum Thani province. *Journal of Yanasangvorn Research Institute*, 10(2), 58–72.
- Kesaporn, P., & Lincharoen, A. (2022). Factors affecting to quality assurance success of education criteria for performance excellence (EdPEX). *Journal of Research and Development Buriram Rajabhat University*, 17(1), 87–98.

- Maharakham University Announcement. (2021). *Subject: Guidelines for quality assessment using EdPEX criteria at the faculty and institutional*. Maharakham University.
- Nakarinsakorn B., Upping P., Mettathamrong J., Chaichana C. (2023). Factors influencing the success in quality assurance of education criteria for performance excellence (EdPEX) of Rajamangala University of Technology Isan. *University of the Thai Chamber of Commerce Journal*, 43(1), 106–126.
- Nueangchompoo N., Krutkrongphan S., & Arunyananon P. (2021). Factors that affect the success of Internal Quality Assurance at Thongsook College. *Journal of Buddhamagga*, 6(1), 119–130.
- Núñez Chicharro, M., Mangena, M., Alonso Carrillo, M.I., & Priego De La Cruz, A.M. (2023). The effects of stakeholder power, strategic posture and slack financial resources on sustainability performance in UK higher education institutions. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 15(1), 171–206. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-07-2022-0375>
- Office of the Permanent Secretary. (2023). *Baldrige excellence framework*.
<http://www.edpex.org/?m=0>
- Rangsungron, G. (2022). An investigation of mediating factors for export–import business performance excellence: A systems perspective framework for Thailand. *The TQM Journal*, 35(7), 1588–1608. <https://doi.org/10.1108/TQM-03-2022-0097>
- Rochmatullah, M.R., Rahmawati, R., Probahudono, A.N., & Widarjo, W. (2023). Is quantifying performance excellence really profitable? An empirical study of the deployment of the Baldrige Excellence Measurement Model in Indonesia. *Asia Pacific Management Review*, 28(3), 287–298.
- Thompson, K.R., & Blazey, M. L. (2017). What we can learn from the Baldrige Criteria: An integrated management model to guide organizations. *Organizational Dynamics*, 46(1), 21–29.
- T.Charoen, C., Chanjarain, J., Suwanjinda, C., & Siririth, W. (2017). The factors affecting to internal quality assurance of Chiangrai College. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and Arts)*, 10(1), 432–440.
- Wiśniewska, M.Z., & Grudowski, P. (2024). The culture of excellence and its dimensions in higher Education. *The TQM Journal*, 36(2), 593–615.